

Prosim, naj ostane med nami...

Nekdaj so znali za tajnosti vasi berati, ki so hodili po dnevu od hiše do hiše.

Sedaj pa znajo še več tajnosti vasi berati, ki hodijo po noči na kolne od hiše do hiše.

*

Zbiranci znamk imajo veselje z znamkami, ki imajo svojevrstne posebnosti in ki so izdane v omejenem številu.

Zanimivo bi bilo zbirati tudi razna vabila z uničeno znamko in poštnim pečatom, ki si jih pošiljajo sosedne pisarne.

Najnovejši primer takega vabila ima sedaj Okrajna sekretarka APZ, ki je prejela po pošti vabilo iz sobe št. 17 v sobo št. 20 v isti zgradbi.

V sta betonskih bunkerjev v ptujskem okraju bo ostala poznejšim generacijam v spomin na čase druge svetovne vojne.

Iz te vrste je izvzet edino betonski bunker na ormoški postaji, ki je spremenjen v stranišče.

Spomin na ta bunker bo ohranjen edino v računskih postavkah za preureditev, ki znašajo okrog 150.000 din.

*

Ko je šlo za povezavo Draženc z mestom, so bili Draženci za povezavo s Hajdino.

Sedaj bi se lahko povezali s Hajdino, pa so se povezavo z mestom.

To nestalno razpoloženje bo trajalo verjetno samo za čas zime, ko Hajdinci ne vprašajo po višjih krompirja in masli.

*

Na razstavah predmeti niso na prodaj obiskovalcem, ker so izvršeni po naročilih ustanov.

Izgleda, da so tudi drva na dvorišču »Kurivoprometa« stalno razstavljena.

Pred sodiščem fantje radi izpreminjajo late z ograj v »kratke palice«.

Pruska železniška postaja pogreša na ograji več lat, ki so jih fantje najbrže izpreminili celo v vžgalice.

*

V nekaterih kmetijskih združenjih na vaseh vršijo odbiranje dražega blaga od cenejšega uslužbenci, v kmetijski združenji Trzinčice pa odborniki.

Ni čudno, da nekateri možje raje prevzemajo mesto odbornika v združenju, kakor pa v krajevnem ljudskem odboru.

*

V Ljubljani je stalno siva megla, zato je tisk vseh časopisov črn. V Mariboru pa je večinoma vedro, zato je tisk Vestnika in ostalih časopisov siv.

Večkrat je mogoče reči, da je vse eno, vedno pa ni tako.

Pisati v enem časopisu o Tersu Ivanu, v drugem pa o Ivanu Tersu je res vse eno, ni pa vse eno, kaj je napisano.

»Naše delo« piše v št. 27 o Tersu Ivanu iz Marjete: »... da je ščitil kot tajnik KLO špekulanta s 25 ha zemlje Čafuto Ivana in Antonija in jima je izstavil potrdila, da imata samo 13 ha zemlje itd. ... zaradi česar ga je sodišče obzgodilo na 8 mesecev oduzema prostosti, pogojno za 2 leti.«

»Poročevalci« pa piše v št. 280 o Ivanu Tersu iz Marjete: »... da je zglede odbornik, da je predsednik, da se je avstil med najboljše brigadnike, da daje zgled, kako se mora delati, da uspešno vodi KLO in da so delavci, mali in srednji kmetje sklenili, da ga bodo ponovno izvolili za predsednika...«

Tersu Ivanu verjetno ni vse eno, da je bil obsojen, ljudstvu pa sigurno ni vse eno, da je bil v 100.000 časopisnih izvodih slikan in pohvaljen.

Nasilje nad državljani FLRJ na Češkoslovaškem

Praga, 2. dec. (Tanjug). Položaj jugoslovanskih državljanov v CSR postaja vsak dan bolj neznošen. Za češkoslovaško policijo in agente ne veljajo več nobeni zakonski predpisi v odnosu do jugoslovanskih državljanov, ki so postali objekt, nad katerim se izvaja policijsko nasilje samo zato, ker nečejo izdati svoje domovine.

Navajamo nekaj primerov. Podpredsednik Ljudske fronte Jugoslovani v Bratislavi Nikola Trpčeski je potoval 23. nov. iz Bratislave v Jugoslavijo z rednim potnim listom in vizum. Na železniški postaji Detimina nova so organi državne policije pregledali njegove listine, ter ugotovili, da je vse v redu. Toda po krajšem času so se policijski organi zopet vrnili in pričeli novo preiskavo, ga slekli ter mu odvzeli uro in potni list, ne da bi izdali potrdilo. Medtem so državni organi prinesli v njegov kupe nekaj paket z »ilegalnim materialom« in ga Trpčeskemu podtaknili, trdeč, da je to njegov zavož ter ga pri tem najbolj brezobzirno žalili. Ko je Trpčeski protestiral proti takemu ravnanju in zahteval, naj mu vrnejo potne liste in stvari, so organi zahtevali od njega 32.000 kron. Trpčeskemu njegovih stvari niso vrnili in mu je bil onemogočen odhod v Jugoslavijo.

Jugoslovanski učenec v gospodarstvu, Ivan Petrovič, ki je delal v Vlašinu, ni odšel z drugimi učenci jeseni leta 1948 v Jugoslavijo, ker je verjel obljubi tovarniškega sveta, da ga ne bodo silili izja-

viti se za resolucijo Informbiroja in da lahko neovirano dokonča svoj uk.

Ob izdaji novih predpisov o bivanju tujcev v CSR je Petrovič prošil za dovoljenje o bivanju ter so ga zato oblasti poklicale v Prago. V Pragi so mu povedali, da mu nadaljnje bivanja v CSR ne bodo odobrili, če se ne priključi jugoslovanskim izdajalcem — peščici pristašev Informbiroja. Petrovič je to odklonil in sklenil, da se bo vrnil domov. Zato je odšel na veleposlaništvo FLRJ v Pragi in prošil za potno dovoljenje v Jugoslavijo. Toda 21. t. m. so organi policije v Vlašinu brez kakršnega koli vzroka aretirali Petroviča in od takrat ni o njegovi usodi nič znanega.

Eden izmed najbolj grobih ravnanj češkoslovaških oblasti proti jugoslovanskim državljanom je aretacija delegata trgovskega odposlaništva pri veleposlaništvu FLRJ v Pragi Zvonimira Tomiča. Organi češkoslovaške policije so vrtili 27. nov. brez kakršne koli obrazložitve in obvestila jugoslovanskega veleposlaništva v Tomičevo stanovanje v Pragi ter ga odpeljali v zapor. Tako ravnanje proti uslužbencem uradnega predstavništva in državljanu FLRJ je hudo nasilje, ki postaja od izdaje zloglasne resolucije Informbiroja stalna metoda, ki jo uporabljajo češkoslovaški državni organi proti jugoslovanskim uslužbencem in predstavnikom.

Proti vsem tem primerom je vložilo veleposlaništvo FLRJ v Pragi pri češkoslovaških oblasteh oster protest.

TEORIJA V ZADRUŽNI PRAKSI

Pri obnovi vinogradov upoštevajmo lego in odpornost trtnih vrst

Dipl. ing. Zorec Egon

Gobavost ali rapavost trte imenujemo bolezen, ki se pojavlja največkrat na starem lesu trte v bližini zemlje, najraje na cepilnem mestu ali blizu njega v obliki gomoljev ali gobam podobnih izrastkov. Ti obdajajo navadno vse trtni les, ali pa se nahajajo le na eni strani, navadno po decimeter na dolgo, včasih pa tudi več. Na prvi pogled je ta bolezen podobna raku ali ožigu, ki ga povzroča mraz na sadnem drevju. Razlikuje pa se od njega v tem, da se na drevju ozeblo mesto posuši in razpoka ter s časom odlučši, pri trti pa se, kakor rečeno, razvijejo na razpokanih mestih bradavicam podobni izrastki ali krate, ki so podobni plutovini. To imenujemo vinogradniki gobavost ali rapavost, ali da trto »goba kolje«. Gobava trta oslabi in zaostaja v rasti in se posuši. Večkrat se to zgodi še le po nekaj letih.

Vzrok te bolezni je mraz, oziroma pozeba trte, kar je nedvomno dognano. Posebno nevaren je pozno pomladanski mraz, ki nastopa v času, ko začne že pretakanje soka po trti, ker v tem slučaju zmraznejo kambijalne plasti na najbolj sončnih mestih med lesom in lubjem trte. Iz sosednjih, še zdravih stank, se začne nato v večji meri razvijati vezivo,

da bi zalilo po mrazu nastale rane. Pri tem izstopa iz razpok in tvori najprej bele, siru podobne, pozneje pa, ko dozori, pa rjave, bradavicam ali gobam podobne izrastke. Ker zaradi tega nastane nered tudi v pretakanju soka po trtni rastlini in z njim v zvezi nepravilno prehranjevanje trtnih organov, trta postaja slaba in s časom odmre.

Ugotovljeno je, da so te bolezni povzročene posebne trte, ki rastejo v težki, mokrotni zemlji na hladnih legah ter tiste vrste trt, ki zgodaj spomladi odganjajo. Vsled tega je treba nižje lege uporabljati v druge namene, ne pa za vinograde. Če je zemlja težka in mokra, lega pa je dobra, je treba zemljo najprej osušiti, kar opravimo s pravilno drenžo, t. j. z odvodnimi jarki. Te jarke napravimo na ta način, da izkopljemo do 40 cm široke in do 80 cm globoke jarke. V te nasujemo najprej debelega, nato drobnejša kamena, na vrh pa nasujemo zemlje. Jarke izpeljemo tako, da voda hitro in zadostno odteka na neškodljivo mesto.

Pri obnovi vinogradov je z ozirom na to bolezen treba paziti na dejstvo, da so nekatere vrste trte bolj podvržene bolezni kakor druge. Zato je izbrati pri

obnovi odporne trte ter se izogibati sort: rupestris monticola, rupestris Göthe št. 9, riparia rupestris 8306 in 3309 itd. Za mokro zemljo je najboljša podlaga vrsta solonis ali kakšna križanka iste vrste, n. pr. solonis riparia št. 1616. Tudi v pogledu žlahtnih sort je treba paziti zlasti v nižjih legah. Saditi je treba sorte, ki pozno odganjajo in ki niso podvržene pozebi. To so: kraljevina, portugalka, laški rizling itd.

Gobave sorte lahko rešimo pred odmiranjem, če jih takoj v prvem ali najpozneje v drugem letu zgodaj spomladi vsaj ob času rezanja, če že ne prej, odrežemo tik nad bolnim mestom, tako da trta na novo požene iz zdravega lesa. Če pa je trta pozebla do cepilnega mesta, jo na tem mestu lahko tudi precepimo (v precep ali žlebiček) in sicer zgodaj spomladi, čim prej tem bolje. V slučaju, da tega ne napravimo, je treba počakati, da trte zopet na novo poženejo ter jih nato precepimo na zeleno.

Bolezen v nobenem slučaju ni nalezljiva, temveč je iskati njen vzrok le v pozebi.

Denar naložen v branilni knjižici prinaša 5 odst. obresti, za vloge jamči država

Fizkultura

Pred novo zimsko športno sezono

Slovenija je dežela prirodnih krasot, katere pridejo do posebnega izraza v zimskem času, ko je pokrajina zasnežena. Redka dežela v svetu se lahko ponaša s tako obilico krasot kot naša republika.

V Mariborski oblasti je po svoji lepoti posebno privlačno Pohorje. Uršlja gora, Boč in druga pogorja, kamor planinci radi zahajajo v letnem, smučarji pa v zimskem času.

Te naše prirodne krasote in pogoje za širok razmah zimskega športa moramo docela izkoristiti. Naši delovni ljudje, predvsem pa naša mladina in pionirji potrebujejo razvedrila tudi v zimskem času. Tem ljudem je treba omogočiti v zimskem času vsestransko udejstvovanje v zimskih športih. Zimske športe, posebno smučanje, sankanje, drsanje moramo omasoviti. Zimski šport mora postati res množičen in vsakomur dostopen. Dobro se zavedamo, kaj pomeni za zdravje in moč človeka fizikalno udejstvovanje. Zato naj bo naloga vseh fizikalnih organizacij in posebno telovadnih organizacij, telovadnih društev, aktivov in vodov, da bodo zainteresirale za zimski šport široke množice naše mladine delovnih ljudi, posebno pa naše pionirje.

S propagando zimskih športov potem raznih predavanj, ki so po možnosti združena s filmskim ali skiptičnim predvajanjem raznih smučarskih tekmovalni, masovnih sestankov mladine in pionirjev, kjer bi se razpravljalo o privlačnosti gojitve zimskih športov, bomo poizvedeli v predsezoni zanimanje za smučanje, ki naj postane pri nas resnično narodni ljudski šport.

Z omasovljenjem zimskega športa v telovadnih in ostalih športnih organizacijah bomo dobili ogromen kader mladih smučarjev, drsarcev itd., iz katerih vrst bomo črpali množico dobrih in odličnih tekmovalcev, ki bodo dokazali »kako je prav v socialistični državi mogoče najbolj množičen, najpopolnejši in najbolj razvojni šport (Tito zastop. Haiduka).«

Naša telovadna društva, vodi in aktivni so postavljeni torej pred važno nalogo. Njihova naloga je pritegniti vse svoje članstvo, ki do danes še ni gojilo zimskih športov, k sistematični pripravi in gojitvi zimskih športov. Poleg svojega članstva morajo pritegniti s široko pro-

pagando še ostalo neorganizirano mladino in pionirje, ki še ni vključena v smučarske sekcije športnih društev.

Uspeh bo izostal, če bodo društva, vodi in aktivni pristopili k tej nalogi neenačrtno. Najvažnejše je, da se povsod, kjer še niso, postavijo smučarski referenti. Smučarski referenti naj bodo tovaršice, ki imajo veselje do smučanja ter do dela na tem polju. Smučarski referenti pri TD naj si ustvarijo kader sodelavcev iz vrst dobrih smučarjev in strokovnjakov. Smučarski referenti društev, vodov in aktivov morajo imeti točen pregled o sposobnosti svojega društva. Za članstvo ki še ni večje smučanja, je pripraviti posebno vadbo v predsezoni, v sezoni pa vadbo potom začetniških tečajev. Za ostalo članstvo naj bo vadba in tečajni prejemni njihovih sposobnosti. Oskrbeti je torej tudi smučarski vadiateljski in učiteljski kader. Posebno paznjo je posvetiti zopet našim najmlajšim, t. j. pionirjem. Zaradi zadovoljitve potreb po smučarskih učiteljih bosta TZS in OBTO organizirala tečaje, vsled tega naj društva že sedaj določijo tovaršice, ki so sposobni in voljni sprejeti to važno nalogo.

Važno vprašanje so rekviziti, to so smuči, palice, sanke, čevlji, obleke, s katerimi razpolaga članstvo. Še važnejše je vprašanje, kako nabaviti manjkajočo opremo. Ljudska oblast nudi naši fizikalni organizaciji denarno in materialno pomoč za uspešen razvoj fizikulture. Toda naše tovarne za izdelavo športnih rekvizitov in opremo še trenutno ne morejo kriti vseh potreb. Tu naj bodo društva, vodi in aktivni tudi samoiniciativni. V mnogih primerih imajo možnost organizirati svoje delavnice za izdelavo smuč, palic, sank in druge smučarske opreme.

Potrebno je torej k nalogi načrtno pristopiti. V svrhu množičnega razvoja smučanja se je povezati z organizacijami LMS in pionirski organizaciji. Sestaviti je program dela v predsezoni in za sezono samo. Seznani s programom članstvo in ostalo šolsko in izvenšolsko mladino ter mladino po tovarnah.

Načrtna priprava, propaganda in bodoče delo bodo omogočili telovadnim organizacijam, da bo ta važna naloga uspešno izvršena.

K. L.

Na gimnaziji v Ptujju je ustanovljeno telovadno društvo

Volitev odbora. Ob velikem navdušenju dijaštva je bil izvoljen odbor novega telovadnega društva, ki ga je predlagala kandidacijska komisija.

Predsednik: Komac Slavo, podpredsednik: Bartol Cvetka, sekretar: prof. Simoničeva, načelnik: Klunger Franc, namestnik načelnika: Horvat Franc, načelnica: Kuhar Silva, namestnica načelnice: Miheč Natalija, propagandist: Košir E., blagajnik in ekonom: prof. Bolta, odgovorni za pionirje: Debenjak Ljubica, strokovna predsednika: prof. Zega in prof. Juvančeva, referent za zimske športe: Kostanjšek, referent za tenis: Kostanjšek, referent za orodno telovadbo: Miheč Natalija, referent za športne igre: Bezjak Otmara, referent za lahko atletiko: Ljubec Danica, referent za nogomet: Pišek Albina.

V imenu odbora se je zahvalil za zaupanje novi predsednik prof. Komac Slavo in postal v kratkih besedah smernice za bodoče delo. Pozval je dijak, da naj resno pristopijo k delu v novem društvu.

Po govoru tov. predsednika je prof. Zega razdelil fizikalne značke ter obenem vsem iskreno čestital k uspehu. Tudi tov. predsednik je vsem, ki so ei osvojili značke, čestital in dejal, da naj bo ta skromni znak vsakemu v ponos.

V naslednji točki je tov. podpredsednica prebrala fizikalni koledar novega društva in plan, ki ga je občni zbor z velikim odobravanjem sprejel.

V diskusiji, ki je sledila, so bili sprejeti važni sklepi. Med drugim je bilo določeno, da se bodo sklepi, sprejeti na ustanovnem obnem zboru, dosledno izvajali. Tov. predsednik je predlagal, da naj vsak razred izvoli zastopnika, ki bo pomagal odboru in pri zbiranju članstva.

Na koncu je zbrano dijaštvo poslalo oblastnemu fizikalnemu odboru v Maribor in T. Z. S. v Ljubljano resolucijo, ki pravi:

»Z našega ustanovnega občnega zbora Vam pošiljamo pozdrave, obenem Vam zagotavljamo, da bomo v našem novem društvu delovali v vseh panogah fizikulture, s tem utrjevali naše zdravje, da bomo tako sposobni, delati za dvig naše države v pravo socialistično državo, ki jo bomo vedeli v slučaju nevarnosti tudi braniti.

Dijaki, fizikalniki ptujske gimnazije.»

Omeniti je treba, da je ptujska gimnazija prva v Sloveniji, ki je ustanovila lastno telovadno društvo. V tem naj bo vzgled vsem ostalim gimnazijam v Sloveniji. Tako društvo je mogoče ustanovljati samo na tistih gimnazijah, kjer je fizikultura na višini in kjer ima sleherni dijak veselje do telesne vzgoje.

K. E.

TD Sloga Ormož : TD Mladost Ptuj, gimn. 79:85

Na Dan republike, 29. novembra so se v Ptujju na kegljišču TD Ptujja pomerili v prijateljskem kegljaškem dvoboju mladinci novo ustanovljenega društva Mladost (Ptuj, gimnazija) in mladinci

Po zaključku sezone jesenskega kroša

Pred dnevi se je sezona jesenskega kroša v ptujskem okraju zaključila. Ptujski okraj, ki je imel v planu letošnjega jesenskega kroša 4500 tekačev, te svoje obveze, kakor tudi večina okrajev v Sloveniji, ni izpolnil. Po dosedaj znanih podatkih je teklo na letošnjem jesenskem krošu 4058 fizikalnikov, kar znaša okoli 90% plana. Ti podatki so še nepopolni in se bodo verjetno za kakih 100 tekačev še dvignili, kajti Okrajni telovadni odbor še ni prejel vseh poročil. Najboljše rezultate so dosegle osnovne šole po okraju, ki so izvedle na teren 3400 pionirjev in pionirk in s tem svojo obvezo dosegle. Nasprotno pa so vodstva telovadnih društev pokazala do letošnjega jesenskega kroša skrajno malomarnost: od 11 telovadnih društev so izvedla kros le telovadna društva Ptuj, Strnišče in Središče, skupno s 508 tekmovalci, ostala telovadna društva pa so pokazala, da se še ne zavedajo svoje naloge. — Podobno je tudi s predvojaškimi centri. Vsi komandirji predvojaških centrov in referent za predvojaško vzgojo tov. Novak so bili seznanjeni s sodelovanjem predvojaških centrov pri izvedbi kroša, pa kljub temu niso skoraj nič pokrenili v tem pogledu. Tako je kros izvedlo le pet centrov s 150 ljudmi. — Prav tako tudi množične organizacije niso sodelovale pri letošnjem jesenskem krošu. Kros je izvedel le en mladinski aktiv in še ta na lastno pobudo, medtem ko ga ni izvedla niti ena sindikalna podružnica.

Vse te napake in pomanjkljivosti pa si moramo dobro zapomniti, da jih bomo mogli uporabiti pri izvedbi pomladanskega kroša, kateri bo moral biti s sodelovanjem vseh množičnih organizacij ter biti res veren prikaz fizikalnega udejstvovanja v ptujskem okraju.

K. M.

Avto-moto krožek v Strnišču je začel z delom

V četrtek, 25. novembra je bil zbor članstva Avtomoto krožka kolektiva tovarne glinice in aluminija v Strnišču, za katerem so razpravljali o dosedanjem delu krožka in o bodočih nalogah ter sprejeli sklepe, da se bo pritegnilo čim več članstva, urediti se mora delavnica s stroji in orodjem začetni strokovni predavanja, ki naj bi bili dvakrat tedensko, pridobiti čim več naročnikov za strokovno literaturo in čim bolj popularizirati pomen ljudske tehnike.

Izvoljen je bil novi odbor, v katerem je tudi tov. Berlič Marian kot najuglednejši član krožka. V odbor so izvoljeni skoraj vsi izključno vsi vrst mladine, saj so oni najbolj zainteresirani, da bodo naloge, ki stojijo pred njimi, res izvršene. Zbor sta pozdravila tovariša Šegula in Kločubar iz Avtomoto krožka iz Ptujja, ki sta v svojih govorih prikazala težave, ki jih je imel njihov krožek spočetka ter nakazala smernice za pravilno delovanje krožka v Strnišču, kar je navzoče članstvo toplo pozdravilo.

Iz članstva je bil stavljen predlog, da se napove tekmovalne krožku v Ptujju, kar je bilo soglasno sprejeto.

K. F.

Nogomet

SD DRAVA : GARNIZIJA PTUJ 5:2 (0:0)

V okviru prireditve za čast Dneva republike se je v torek, 29. novembra vršila na igrišču v Ljudskem vrtu prijateljska nogometna tekma med ptujsko Dravo in Garnizijo JA iz Ptujja. Končala se je s precej visoko zmago Drave, kljub temu pa lahko rečemo, da je bilo vojaško moštvo do 20 min. pred koncem tekme popolnoma enakovredno Dravi. Igra v prvem polčasu je bila precej nezanimiva in se je končala brez gola. V drugem polčasu je Garnizija po lepem prodoru dosegla po srednjem napadalcu vodstvo, toda takoj nato je dosegel Sirec Franc, katerega je v drugem polčasu v голу zamenjal Samec, z lepim strelom izenačeval. Kmalu nato je Garnizija zopet dosegla vodstvo po levem krilu, ko krivdi golmana pa je Sirec Ivan izenačil, nakar je iz gmeče pred vrati Sirec Franc dosegel vodstvo za Dravo. Po tem голу sta oba nasprotnika imela več prilik za dosego gola. Deset minut pred koncem pa je branilec Garnizije iz neprevидnosti porinil žogo v lastno mrežo, malo pred koncem pa je golman dal iz nevarne situacije pred svojim golom še en avtogol v korist Drave in s tem postavil končni rezultat. Gledalcev je bilo okoli 800, sodil pa je Arbes, ki je s svojimi odločbami parkrat oškodoval vojaško moštvo.

TD Sloga iz Ormoža. Po zanimivi borbi so zmagali z razliko 6 lesov mladinci Mladosti.

Moči nasprotnikov so bile precej izenačene in je Ptujčanom, ki so imeli homogenejšo ekipo, uspelo odločiti dvoboj šele v zadnjih minutah.

Omenbe vredna je ta tekma zato, ker je bil to eden prvih mladinskih kegljaških dvobojev v Sloveniji. To naj bo vzpodbuda vsem ostalim društvom, ki še do danes niso polagali dovolj pазnje za vzgojitev novega kadra — mladincev.

Moštvi sta nastopili v sledeči postavi: TD Mladost: Kralj, Gorup, Pišek, Zemljič, Turkuš, Košir in Matic.

TD Sloga: Munda, Havlas, Milnarič, Horvat, Kovačič, Arko in Pečuh. K. E.